

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ БД-5111000 – 3.03

2016 йил “ 8 ” 08

Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги

2016 йил “ 25 ” 08

ТАРБИЯВИЙ ИШ МЕТОДИКАСИ

ФАН ДАСТУРИ

- Билим соҳаси: 100 000 - Гуманитар соҳа
- Таълим соҳаси: 110 000 – Педагогика
- Таълим йўналиши: 5111000 – Касб таълими (5410200 – Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича);
5111000 – Касб таълими (5410500-Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси);
5111000 – Касб таълими (5430100 – Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш);
5111000 – Касб таълими (5430200-Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш).

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил “25” 08 даги “355” - сонли буйруғининг 2 - иловаси билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг 201 йил “08” 08 даги 3 - сонли баённомаси билан маъқулланган.

Фан дастури Тошкент давлат аграр университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар: **Авлаев О.У.**, п.ф.н. – ТошДАУ, “Ўзбек тили, педагогика ва психология” кафедраси доценти.
Жўраева С.Н., п.ф.н. – ТошДАУ, “Ўзбек тили, педагогика ва психология” кафедраси доценти.

Такризчилар: **Алимов Х. п.ф.н.**, доцент -Бош илмий-методик марказ (БИММ);
Раззоқов Д.Н., п.ф.н. – “Педагогик технологиялар” кафедраси доценти (ЎМКХТТКМО ва УҚТИ).

Фан дастури Тошкент давлат аграр университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2016 йил “24” 06 даги “9” – сонли баённома).

КИРИШ

Ўзбекистон Республикасининг тараққий этган мамлакатлар қаторидан муносиб ўрин эгаллаши ва ижтимоий-иқтисодий ривожланиши бугунги кунда қишлоқ хўжалиги бўйича ислохотларни чуқурлаштириш учун фуқароларнинг, айниқса, ёш авлоднинг маънавий-маърифий, ўқув-тарбиявий салоҳиятини ўстириш ҳамда уларнинг қишлоқ хўжалик соҳа ўзгаришларини тўғри талқин қилишлари ва бу жараёнларни бошқара олишлари талаб этилади.

«Тарбиявий иш методикаси» фани талабаларни ҳозирда мавжуд бўлган тарбиявий ишларни шакллари билан таништиради ва ана шу шакллардан маҳорат билан фойдаланиш малакасини шакллантиради. Ҳозирги кунда тарбиявий ишлардан ўқув жараёнида фойдаланиш ва ўқув жараёнининг самарадорлигини ошириш энг муҳим масалалардан бўлиб ҳисобланади. Ҳамда, ХХІ аср илмий-техника тараққиёти талабларига жавоб бера олишлари учун олий таълим муассасаларида сифатли кадрларни, хусусан қишлоқ хўжалиги соҳалари бўйича педагогларни етказиб бериш масаласи долзарб ҳисобланади.

Фаннинг мақсад ва вазифалари

Фаннинг асосий мақсади – бўлажак мутахассисларни “Таълим тўғрисида”ги қонун, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”да белгиланган вазифалар ҳамда 5111000 – Касб таълими (5410200-Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича), 5430100-Қишлоқ хўжалигини механизациялаш, 5430200-Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, 5410500-Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси) бакалаврият таълим йўналишларининг малака талаблар даражасида тарбиявий ишларнинг ташкил этилишини назарий ва амалий асослари билан таништириш ҳамда соғлом авлодни тарбиялаш масалаларига оид билим, кўникма ва малакаларни шакллантиришдан иборат.

Фаннинг вазифалари – уни ўрганувчиларга:

- “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” асосида ўқувчиларни ғоявий тарбиялашнинг мақсади, вазифалари ва усулларини ўрганиш;
- бўлажак мутахассисларда тарбиявий тадбирларни ташкил этишнинг шарт-шароитларини аниқлаш;
- педагогларнинг ўқувчилар билан ўзаро муомаласини ўрганиш;

– тарбиявий тадбирларни ташкил этиш, унинг сифати ва самарадорлигини оширишда янгича ишлашнинг методи, воситалари ва шаклларидан фойдаланиш йўллари кўрсатиш;

– ўқувчиларни ўрганиш, кузатиш ва таъсир кўрсатиш йўллари аниқлаш;

– гуруҳ жамоасини ташкил этиш ва уни тарбиялаш методикасини ёритиш;

– тарбиявий ишларни ташкил этишда ташкилотчи шахсига ва касбига қўйиладиган педагогик талабларни аниқлаш кабилар бўйича назарий ва амалий билимларни узвийлик ва узлуксизликда ўрганишдан иборат.

Фан бўйича талабаларнинг тасаввур, билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар

“Тарбиявий иш методикаси” ўқув фанини ўзлаштириш жараёнида бакалавр:

– Тарбиявий иш методикаси фанининг предмети, мақсади ва вазифалари;

– педагогик техника педагогик маҳоратининг таркибий қисми эканлиги;

– педагогларнинг ўқувчилар билан ўзаро муомаласи **ҳақида тасаввурга эга бўлиши;**

– ўқувчиларни ўрганиш, кузатиш ва таъсир кўрсатиш методикаси;

– гуруҳ жамоасини ташкил этиш ва уни тарбиялаш методикаси;

– шахсга жамоавий тарбиявий таъсир кўрсатишнинг шакллари ва методлари;

– ўқувчилар билим сифатини ошириш ва гуруҳда интизомни мустаҳкамлаш йўллари;

– ўқувчиларда интизомлиликни тарбиялашнинг шакл ва методларини **билиши ва улардан фойдалана олиши;**

– гуруҳ раҳбари ишини режалаштириш ва уни ҳисобга олишни;

– тарбиявий ишларни олиб боришда ташкилотчи ишини ташкил этиш методикасини

– тарбиявий ишларни олиб боришда ташкилотчи шахсига ва касбига қўйиладиган талабларни билиш **кўникмаларига эга бўлиши керак;**

– ташкилотчининг ўқувчилар жамоаси билан ҳамкорликда иш олиб бориш методикасини;

– ташкилотчи ва ўқувчиларнинг ўзини-ўзи бошқариш ишларининг методикасини;

– тарбиявий тадбирларни режалаштириш, ташкил этиш ва ўтказиш методикаси кабилар ҳақидаги *малакаларга эга бўлиши керак*.

Фаннинг ўқув режадаги бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги ва услубий жиҳатдан узвийлиги

Тарбиявий иш методикаси фани ўқув режасида кўзда тутилган барча фанлар билан ўзаро алоқадордир. Жумладан “Педагогика”, “Касбий таълим услубиёти”, “Педагогика тарихи”, “Янги педагогик технологиялар”, “Психология”, “Педагогик маҳорат”, фанлари билан узвий боғлиқдир. Ушбу фанларнинг кўп бўлимларини “Тарбиявий иш услубиёти” ўқув курсини тўлдиради ва шу билан бир қаторда талабаларнинг тарбия тўғрисидаги таассуротларини, бу соҳадаги билимларини янада кенгайтиради.

Фаннинг илм-фан ва ишлаб чиқаришдаги ўрни

“Тарбиявий иш методикаси” ўқув фани бўлажак қишлоқ хўжалиги соҳалари бўйича педагогларнинг ўз касбини пухта эгаллаши орқали кичик мутахассисларни тарбиялашдек жуда муҳим вазифани ҳал қилар экан, улардан улкан назарий ва амалий тайёргарликни назарда тутаяди.

Шунингдек, бўлажак педагоглар ўрта махсус, касб-ҳунар ёки умумий ўрта таълим муассасаларида иш фаолиятларини амалга ошириш жараёнида ушбу фан ишлаб чиқариш билан боғланади. “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”даги миллий моделининг ўзаро узвий алоқадорликда амалга ошадиган бешта компонентининг иккитаси “фан” ва “ишлаб чиқариш” ни ташкил этиши ҳам бу фаннинг ишлаб чиқаришга дахлдорлигини тақозо этади.

Фанни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Талабалар “Тарбиявий иш методикаси” фанини ўзлаштиришлари учун ўқитишнинг илғор замонавий усуллари билан фойдаланиш, янги инфор­мацион технологияларни татбиқ этиш нафақат фанни ўрганиш, балки ўқув жараёнини ташкил қилишда намуна кўрсатиш нуқтаи назаридан ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Фанни ўзлаштиришда дарслик, ўқув ва услубий қўлланмалар, маъруза матнлари, тарқатмалар ва электрон материаллар ва бошқалардан, шунингдек, маъруза дарсларида, амалий ва семинар машғулотларида замонавий педагогик технологиялар, интерактив методлар хусусан, ақлий ҳужум, кластер, амалий иш ўйини, кейс-стади, дидактик ўйин

кабилар, ҳамда, компьютер дастури Microsoft PowerPoint дан, слайдлардан, мультимедиа воситаларидан, интернет сайтларидан фойдаланиш тавсия этилади.

АСОСИЙ ҚИСМ

Фаннинг назарий машғулоти мазмуни

“Тарбиявий иш методикаси” фанининг мақсади ва вазифалари

Тарбиянинг умумий таърифи. Тарбия жараёни ва унинг моҳияти. “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” асосида ўқувчиларни ғоявий тарбиялаш мақсади, вазифалари ва усуллари. Шарқ олимларининг шарқона тарбия ҳақидаги билдирган фикрлари. Ғарб олимларининг тарбия усуллари ҳақидаги фикрлари. Тарбиянинг миллий ва умуминсоний кадриятлар камровида бўлиши. Тарбияда миллий урф-одатлар ва анъаналар. Тарбиявий ишларнинг изчиллиги ва тизимлилиги

Шарқ мутафаккирларининг илмий-ижодий меросидан тарбиявий мақсадларда фойдаланиш

Фаробийнинг комил инсон ҳақидаги фикрлари. Берунийнинг моддий ва маънавий олам яхлитлиги тўғрисидаги қарашлари. Ибн Синонинг инсон шахси ва унинг ботиний ҳамда зоҳирий қиёфасини таққосий баҳолаганлиги. Амир Темурнинг шахс ва жамият муносабатлари ҳақидаги тузуқлари. Алишер Навоийнинг ўзликни англаш ҳақидаги ғоялари илмий-маърифий мероси ва унинг тарбиявий аҳамияти. Ҳадис илми ва унинг тарбиявий кадр-қиммати ҳақида. Жаҳидчилик ҳаракати намоёндалари тарбия ҳақидаги анъанавий ва ноанъанавий фикр ва қарашлари

Педагогик техника педагогик маҳоратининг таркибий қисми сифатида

Педагогик техника тузилиши. Педагогик техника ҳақида тушунча. Педагогик техниканинг таркибий қисмлари ва хусусиятлари. Педагогик маҳорат ва техника. Педагогик санъат вазият билан боғлиқлиги. Педагогик фаолият ва воситалар. Тарбиявий воситалар. Педагогик техникани эгаллаш йўллари. Педагогик техника кўникма ва малакаларни шакллантиришда гуруҳ билан иш олиб боришнинг аҳамияти.

Педагогларнинг ўқувчилар билан ўзаро муомаласи

Педагогнинг ўқувчилар билан муомала олиб боришнинг моҳияти. Муомала – ахборот жараёни. Ўқитувчи муомала субъекти сифатида. Педагогик қобилиятлар. Қобилият ҳақида тушунча. Педагогнинг ўқувчилар билан ўзаро муомалада тутган йўли. Гапириш, тинглаш ва ҳамкорлик қилиш маҳорати. Муомаланинг: мавзули суҳбат, маъруза, ҳикоя, савол-жавоб каби шакллари.

Ўқувчиларни тарбиялашда муомаланинг ўрни. Ўқувчилар муомаласининг икки тури: роллараро (амалий) ва шахслараро (эркин). Муомаланинг мунозаравий даражаси. Муомала билиш жараёнидир. Ўқувчилар муомаласини ташкил этиш. Педагогик муомала ижодий жараён сифатида.

Муомаланинг индивидуал услубини шакллантириш методикаси. Ўқувчиларда муомаланинг индивидуал усулини шакллантириш босқичлари.

Ўқувчиларни ўрганиш, кузатиш ва таъсир кўрсатиш методикаси

Гуруҳ раҳбарининг фаолияти кўп қиррали ва сермазмун эканлиги. Тарбиявий ишлар жараёнида гуруҳ раҳбари бутун гуруҳ жамоасини пухта ўрганиши ва улар ҳақидаги маълумотларни аниқлаши.

Ўқувчиларни педагогик кузатиш ўқувчилар ҳаёти ва фаолиятини ўрганишнинг энг ишончли усулларида. Ўқувчиларни кузатиш ва ундан тўпланган маълумотлар умумийлик ва нисбийлик касб этиши.

Педагогик таъсир кўрсатиш усуллари ва қоидалари. Педагогик талаб. Талабнинг асосий шакллари ва қоидалари. Ўқувчилар билан ўзаро фикр алмашиш билан таъсир кўрсатиш воситалари.

Гуруҳ жамоасини ташкил этиш ва уни тарбиялаш методикаси

Гуруҳ раҳбари ишида ўқувчилар жамоасини ташкил этиш, шакллантириш ва жамоада шахсни тарбиялаш – тарбиянинг етакчи қоидаси. Ўқувчиларнинг жамоа турмуш тарзи, меъёрлари ва қоидалари. Гуруҳ раҳбари ишининг ўзига хос хусусияти. Жамоада шахсни тарбиялашда яқка тартибдаги ёндашувнинг аҳамияти.

Гуруҳ раҳбари ўқувчиларни яқка тартибда ва жамоа билан тарбиялашда ота-оналар билан ўзаро ҳамкорлиги. Ота-оналар билан иш олиб боришнинг анъанавий таркиб топган шакли бу ота-оналар йиғилишлари.

Якка тартибдаги педагогик суҳбат гуруҳ раҳбарининг ўқувчилар ота-оналари билан олиб бориладиган ишининг энг оммалашган қулай ва самарали шакли эканлиги.

Шахсга жамоавий тарбиявий таъсир кўрсатишнинг шакл ва методлари

Ўқитувчи фаолиятида ўқувчилар жамоасини шакллантириш асосий вазифа. Жамоа назарияси қонунларига мувофиқ уни яратиш методикаси асослари қуйидагилардан иборат: талаблар қўйиш, фаолларни тарбиялаш, ўқув, меҳнат, соғлом жамоатчилик фикрини шакллантириш, ижобий анъаналарни яратиш, кўпайтириш кабилар.

Назарияда жамоа ривожланишининг учта даражаси. Жамоанинг ривожланиш даражасини белгилаш методикаси. Баркамол инсон шахсини тарбиялашда жамоанинг аҳамияти. Тарбия методларини танлашда уларнинг ривожланиш даражасига мослиги муваффақиятнинг муҳим шарти.

Ўқувчининг камолотига, руҳиятига, феъл-атворининг шаклланишига қуйидаги омиллар таъсир этиши: биологик омил, ижтимоий омил ва таълим-тарбия.

Оила ва жамоатчилик билан олиб бориладиган тарбиявий иш методикаси

Президентимиз И.А.Каримов томонидан оилаларга кўрсатилаётган эътибор. Оила – тарбия ўчоғи. Оила – жамият негизи. Оила ва жамият – моҳиятан бир-бири билан чамбарчас боғлиқ. Оила тарбияси. Оила, таълим муассасаси ва маҳалла ҳамкорлиги.

Ота-онанинг педагогик, тарбиячилик фаолиятини жонлантириш. Ота-оналар гуруҳи мажлисини мунтазам ташкил этиш. Ота-оналарга педагогик билим бериш. Ота-оналар учун маъруза.

Ўқувчиларни билимга бўлган қизиқишини ошириш орқали тарбиялаш

Ўқувчиларнинг билиш фаоллигини тараққий эттиришда гуруҳ раҳбарининг вазифаси: билимга қизиқиш ва муҳаббат уйғотиш; ўқув меҳнатига онгли муносабатда бўлиш ва унга масъулият билан ёндашиш; ўқув маданиятини ошириш.

Тарбиявий ишларни амалга ошириш жараёнида ўқиш ва меҳнат ижтимоий аҳамиятга эга эканлиги. Ўқувчиларни билимга бўлган

қизиқишларини оширишда уларнинг назарий билимларини мустақил равишда амалиётга қўллай олишларини ҳисобга олиш.

Ўқувчиларда ўқув меҳнатига жавобгарлик ва масъуллик ҳиссини тарбиялаш.

Ўқувчиларда интизомлиликни тарбиялашнинг шакл ва методлари

Ўқувчилар онгли интизом ва масъулият ҳиссини сезишларида таълим муассасаларида олиб бориладиган тарбиявий ишлар мазмуни ва моҳиятининг аҳамияти.

Ўқувчиларда интизомлиликни тарбиялашда гуруҳ раҳбарининг мақсади ва вазифалари. Ўқувчиларда интизомлиликни тарбиялашда дарсларнинг ижодий, ноанъанавий, интерфаол ўқитиш методларидан фойдаланиш зарурияти.

Педагогик технологияларни қўллашда ўқитувчи амал қилиши зарур бўлган қоидалар. Тарбиявий соатларнинг мақсадига кўра хилма-хил шакллари ташкил этиш йўллари. Ўқувчиларни мустақил фикрлаш ва дунёқарашини шакллантириш мақсадида таълимий-тарбиявий маънодаги телекўрсатувлар, маънавий-маърифий ўйинлар, мушоира каби тарбиявий тадбирларни уюштириш самараси.

Гуруҳ раҳбари ишини режалаштириш ва уни ҳисобга олиш

Гуруҳ раҳбарининг таълим муассасаси ва ўқувчилар ташкилотлари билан ҳамкорликдаги иш фаолияти. Унинг фаолиятини режалаштириш касб-хунар коллежлари ҳамда “Камолот” уюшмаси ишининг режалаштирилиши билан узвий равишда боғлиқ.

Гуруҳ раҳбари ишини режалаштириш ва ҳисобга олишнинг ўзига хос хусусияти. Режа – ўқувчиларга тарбия бериш жараёнини муваффақиятли ташкил этишнинг зарурий шarti. Режа гуруҳ раҳбарининг тарбия бериш фаолияти. Гуруҳ раҳбарининг тарбиявий фаолиятини режалаштириш ва ҳисобга олишга қўйиладиган асосий методик талаблар.

Тарбиявий ишларни ташкил этишда ташкилотчининг иш методикаси

Тарбиявий ишларга раҳбарлик қилувчи ташкилотчининг вазифалари. Тарбиявий ишларни давр талабига жавоб берадиган ҳолга келтириш учун тарбиянинг асоси.

Тарбиявий ишларни ташкил этишда ўқитувчининг йўналтирувчи таъсири остидаги ўқувчиларнинг ўзини-ўзи назорат қилиши асосига қурилган кутубхонада ва уйда яқка тартибдаги режа асосида ўтказиладиган мустақил машғулотлар.

Тарбиявий ишларни ташкил этишда тўғаракларнинг ўрни: фан тўғараклари, ҳунармандчилик тўғараклари, спорт мусобақалари, бадий ҳаваскорлик тўғараклари ва бошқ.

Тарбиявий ишларни ташкил этишда ташкилотчининг касбига қўйиладиган талаблар ва унинг ҳуқуқлари

Директор ўринбосарининг касбига қўйиладиган талаблар яъни, ўқувчиларга нисбатан меҳр ва муҳаббати, педагогик жамоасига ва оналарга нисбатан талабчан бўлган ҳолда иш тутиши ва мунтазам ўз устида ишлаши, сабр-бардошли, ўз фикрларини пухта баён қилиши, ўзгаларни ўзига жалб қила оладиган хислатлари кабилар.

Директор ўринбосарининг ҳуқуқлари ва вазифалари. Тарбиявий ишлар ташкилотчисининг қобилияти ва ишбилармонлиги. Тарбиявий ишларни ташкил қилишда ташкилотчи фаоллигининг учта асосий томони: ташкилотчилик, методик ва маъмурий.

Ташкилотчининг ўқувчилар жамоаси билан ҳамкорликда иш олиб бориш методикаси

Жамоа ўзини-ўзи бошқариш қўмитаси сифатида. Ўқувчилар жамоаси мақсадининг бирлиги ва ташкил қилиш хусусиятлари. Ижтимоий жамият эҳтиёжини қондиришга йўналтирилган биргаликдаги фаолият жамоанинг навбатдаги муҳим хусусияти сифатида.

Ўқитувчи томонидан қўйиладиган талаблар ҳажми, тизими, талаб қўйиш методикаси. Ўқувчиларга талаблар қўйиш, талаблар мазмуни билан таништириш, уларнинг аҳамиятини тушунтириш, тажриба орттириш ҳамда уларни мунтазам суратда назорат қилиб бориш.

Жамоа аъзолари бу барқарорлашган одат, уларни жамоа аъзолари бирдек қўллаб-қувватлайди. Жамоа аъзолари мазмунида муносабатлар хусусияти ҳамда жамоанинг ижтимоий фикри.

Ташкилотчи ва ўқувчиларнинг ўзини-ўзи бошқариш ишларининг методикаси

Маънавий-маърифий тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосарининг иш фаолияти. Ўқувчиларнинг ўзини-ўзи идора қилиш қўмиталари фаолиятида қатнашуви, уларнинг ижтимоий фаоллик сифатларини шакллантиришнинг таъсирчан воситаси.

Ўзини-ўзи бошқариш ўқувчиларни мустақил ҳаётга, турмуш ва жамиятга мос қилиб тарбиялаш, таълим муассасасида маънавий муҳитни сақлаш ва шакллантириш.

Ўқувчилар ўзини-ўзи бошқарув аъзолари таълим муассасаларида ўтказиладиган барча тадбирларда, танловларда, олимпиадаларда, спорт мусобақалари кабилардаги иштироки.

Тарбиявий тадбирларни режалаштириш, ташкил этиш ва ўтказиш методикаси

Режалаштиришга қўйиладиган талаблар. Режалаштиришда гуруҳ раҳбарининг педагогик тайёргарлиги, тажриба ва шахсий хусусиятлари. Гуруҳга қисқача тавсифнома. Тарбиявий вазифалар. Ўқувчиларга тарбия беришнинг асосий турлари ва шакллари

Ўқувчилар турар жойларида тарбиявий тадбирларни ташкил этиш. Ўқувчиларнинг мустақил тайёргарлиги, уларда мустақиллик, масъулият ва меҳнатсеварликни шакллантириш.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш (меҳнат) уюшмаси ва кўрик мусобақа тарбиявий тадбирини ташкил этиш ва ўтказиш учун унинг тарбиявий аҳамияти, ташкил этиш методикаси, ўтказилиш босқичлари ҳамда иштирокчилар фаолиятини баҳолаш мезонлари.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича тавсиялар

Амалий машғулотларини ташкил этиш юзасидан кафедра томонидан кўрсатма ва тавсиялар ишлаб чиқилади. Унда талабалар асосий маъруза мавзулари бўйича олган билим ва кўникмаларини амалий масалалар, тестлар орқали янада бойитадилар. Шунингдек, қўлланмалар асосида талабалар билимларини мустахкамлашга эришиш, тарқатма материаллардан фойдаланиш, илмий мақолалар ва тезисларни чоп этиш орқали талабалар билимини ошириш, мавзулар бўйича тақдимотлар ва кўргазмали қуроллар тайёрлаш ва бошқалар тавсия этилади.

Амалий машғулотларнинг тахминий рўйхати:

- “Тарбиявий иш методикаси” фанининг мақсади ва вазифалари
- Шарқ мутафаккирларининг илмий-ижодий меросидан тарбиявий мақсадларда фойдаланиш
- Педагогик техника педагогик маҳоратининг таркибий қисми сифатида
- Педагогларнинг ўқувчилар билан ўзаро муомаласи
- Ўқувчиларни ўрганиш, кузатиш ва таъсир кўрсатиш методикаси
- Гуруҳ жамоасини ташкил этиш ва уни тарбиялаш методикаси
- Шахсга жамоавий тарбиявий таъсир кўрсатишнинг шакл ва методлари
- Оила ва жамоатчилик билан олиб бориладиган Тарбиявий иш методикаси
- Ўқувчиларни билимга бўлган қизиқишини ошириш орқали тарбиялаш
- Ўқувчиларда интизомлиликни тарбиялашнинг шакл ва методлари
- Гуруҳ раҳбари ишини режалаштириш ва уни ҳисобга олиш
- Тарбиявий ишларни ташкил этишда ташкилотчининг иш методикаси
- Тарбиявий ишларни ташкил этишда ташкилотчининг касбига кўйиладиган талаблар ва унинг ҳуқуқлари
- Ташкилотчининг ўқувчилар жамоаси билан ҳамкорликда иш олиб бориш методикаси
- Ташкилотчи ва ўқувчиларнинг ўзини-ўзи бошқариш ишларининг методикаси
- Меҳнат тарбияси ва унинг ташкилий шакллари.
- Таълим – тарбия муассасаларида байрамларни, оммавий тадбирларни намунали ўтказиш.
- Тарбиявий тадбирларни режалаштириш, ташкил этиш ва ўтказиш методикаси.

Лаборатория ишларини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар

Фан бўйича лаборатория ишлари ўқув режада кўзда тутилмаган.

Курс ишлари бўйича услубий кўрсатмалар

Фан бўйича курс иши ўқув режада кўзда тутилмаган.

Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълимни ташкил этишда фаннинг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиш тавсия этилади:

- айрим назарий мавзуларни ўқув адабиётлари ва Интернет сайтлари ёрдамида мустақил ўзлаштириш;
- берилган мавзулар бўйича “Мустақил иш” тайёрлаш;
- тарқатма материаллар бўйича маъруза қисмларини ўзлаштириш;
- семинар ва амалий машғулотларга тайёргарлик кўриш;
- амалиётдаги мавжуд муаммоларнинг ечимини топиш;
- илмий мақола, анжуманга маъруза тезисларини тайёрлаш;
- фаннинг энг долзарб муаммоларини қамраб олувчи рефератлар ёзиш;
- назарий билимларни амалиётда қўллаш;
- ўрганилаётган фан бўйича мавжуд асосий илмий адабиётларга аннотация ёзиш ва бошқалар.

Таълим жараёнига янги педагогик технологияларни, ўқитишнинг интерфаол усулларини қўллаш талаба томонидан мустақил танланади. Мақсад талабаларни мустақил ўқишга ўргатиш. Талабаларнинг мустақил таълимини ташкил этиш систематик тарзда, яъни доимий узлуксиз равишда амалга оширилади. Талаба аудиторияда олган билиминини мустаҳкамлаш, шу билан бирга навбатдаги янги мавзунини пухта ўзлаштириши учун ҳар куни мустақил равишда тайёргарлик кўриши керак.

Тавсия этилаётган мустақил таълим мавзулари

Мустақил таълимнинг мавзулари тегишли кафедра йиғилишида тасдиқланади ва фаннинг ишчи ўқув дастурида келтириб ўтилади.

Дастурнинг информатсион-услугий таъминоти

“Тарбиявий иш методикаси” фанини ўқитиш жараёнида:

- ушбу ўқув фани ва унинг таркибидаги бўлимига тегишли маъруза дарсларида модул тизимида асосланган электрон мажмуадан;
- амалий машғулотларда, хусусан, педагогларнинг ўқувчилар билан ўзаро муомаласи ва ўқувчиларни ўрганиш, кузатиш ва таъсир кўрсатиш методикасини ўрганишда педагогик ва ахборот технологияларидан, амалий иш ўйинларидан;
- тарбиявий тадбирларни ташкил этишни ўрганишда тегишли дарс машғулотларида таълимнинг бошқа методларидан фойдаланиш ҳам назарда тутилган.

Фойдаланиладиган адабиётлар рўйхати

Асосий адабиётлар:

1. Мавлонова Р., Раҳмонқулова Н., Нормуродова Б. Тарбиявий иш методикаси. Ўқув қўлланма. – Т.: Тиб-китоб, 2010 й.
2. Ишмухаммедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар. Ўқув қўлланма. – Т.: Фан ва технология, 2010 й.
3. Холиқов А. Педагогик маҳорат. –Т.: «Iqtisod moliya», 2009.

Қўшимча адабиётлар:

1. Атаева Н., Расулова Ф., Ҳасанов С. Умумий педагогика (педагогика назарияси ва амалиёти асослари). Ўқув қўлланма. II қисм. –Т.: “Фан ва технология”, 2012. – 935 б.
2. Рувинский Л.И. Тарбиявий иш методикаси. – Т., Ўқитувчи 2000 й. 6 – 23 б.
3. Шодмонова Ш, Тилабова Н. ”Тарбиявий иш услубиёти” курси бўйича таълим технологияси. Услубий қўлланма.-Т.:ТДИУ,2006-220
4. Шодмонова Ш, Тилабова Н. ”Тарбиявий иш услубиёти” курси бўйича ўқув услубий мажмуа. Услубий қўлланма.-Т.:ТДИУ,2006-220

Интернет сайтлари:

www.bilim.uz;
www.ziyonet.uz;
www.pedagog.uz;
www.tdpu.uz;
www.tfi.uz.

